

Tid Torsdagen den 12 maj 2022 kl. 16.33 – 16.50
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justering Måndagen den 23 maj 2022 §§ 1-22, 25, 26, 28

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 12 maj 2022, §§ 23, 24, 27

Johan Nilsson

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Johan Nilsson (M) ordföranden
Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Annika Elmlund (M)
Bo Sundin (M)
Peter Backlund (L)
Hampus Rubaszkin (MP)
Susanne Wicklund (C)
Anders Göransson (S)
Clara Lindblom (V)
Jonathan Metzger (V)

Tjänstgörande ersättare:

Niklas Sandstedt (M) för Arne Fredholm (M)
Oscar Karlsson (S) för Ingela Edlund (S)
Anders Edin (SD) för Peter Wallmark (-)

Ersättare:

Bo Fellström (M)
Fredrik Sand (M) §§ 1-26, 28
Joakim Rönnbäck (L)
Maurice Forslund (KD)
Andreas Lind (S)
Catharina Gabrielsson (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Johan Castwall, Jenni Almgren, Ann-Charlotte Bergqvist, Göran Carlberg, Eleonor Eklind Forslin, Lena Holm, Sara Lundén, Daniel Roos, Anders Johnson och Kerstin Thörner, samt borgarrådssekreteraren Daniel Carlsson-Mård.

§ 27**Markanvisning för ett Nobel Center vid Slussen inom fastigheten Södermalm 7:87 i stadsdelen Södermalm till Stiftelsen Nobel Center**

Dnr E2020-00445

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att anvisa mark för ett Nobel Center inom fastigheten Södermalm 7:87 till Stiftelsen Nobel Center och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i utlåtandet.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 2 mars 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Jäv**

Fredrik Sand (M) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP), Susanne Wicklund (C), vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Clara Lindblom m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att bifalla förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Nobel Center har ambitionen att bli ett av Stockholms mest attraktiva besöksmål och det förväntade besöksantalet förväntas bli cirka 600 000 besök per år. Både Nacka och Värmdö kommuner är inne i expansiva skeden som kommer att öka befolkningen och ställa stora krav på framkomligheten i trafiken. Redan i dag är det stor trängsel från och till slussenterminalen, när man då förlägger en byggnad med så många besökare på platsen kommer det att bli ytterligare belastningen på kollektivtrafiken.

Den karaktäristiska vyn både uppifrån Katarinaberget och nerifrån slussen är någonting som är väl värt att bevara, området har även flertal kulturklassade hus som ligger i flera nivåer utmed berget. Den arkitektoniska framtoningen på den nya byggnaden kommer därför att ha en stor betydelse för hela området.

Att marken avses upplåtas med tomträtt till Stiftelsen Nobel Center, och inte säljs innebär att staden behåller marken och att avkastning på markvärdet liksom framtida markvärdestegringar tillfaller staden är någonting vi Sverigedemokrater ser mycket positivt på.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Nilsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP), Susanne Wicklund (C), vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Clara Lindblom m.fl. (V).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP) och Susanne Wicklund (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi ser mycket positivt på genomförandet av Nobel Center på den föreslagna platsen vid Slussen. Att Stockholm inom ett par år äntligen kommer få ett efterlängtat Nobel Center är glädjande. Arvet efter Alfred Nobel lever kvar bland annat genom det prestigefyllda Nobelpriset och detta arv får nu fortsatt en plats att utvecklas och inspirera kommande generationer till att bidra med nya idéer för människans bästa. Nobel Center ska vara en plats där kunskap om världen möter litteraturen och konsten och där lusten väcks att lära sig mer om hur människor, vårt samhälle och vår planet fungerar, för mänsklighetens gagn. Det ska vara en plats som alla stockholmare kan uppskatta och känna sig stolta över.

För projektet Slussen innebär markanvisningen att en tidigare beräknad försäljningsinkomst ersätts med en årlig tomträttsavgäld om 10 miljoner kronor. Att säkerställa god projektekonomi ur stadens hänseende är viktigt och vi ser därför positivt på att principen för de genomförda värderingarna utgått ifrån besluten om den tidiga markreservationen och således inneburit att det gjorts en

marknadsmässig bedömning utifrån ytornas framtida användning. Värderingarna är gjorda av exploateringskontorets värderare och godkända av stadens expertråd. Vi konstaterar att det i kommande beslut om avtal om exploatering kommer konkretiseras närmare vilka ytor som får kommersiell avgäld respektive tomträttsavgäld i enlighet med vad som gäller för bostäder.

Det är mycket viktigt att staden ställer höga krav på arkitekturens kvalitet och dess relation till omgivningen. Utformningen av Nobel Center beslutas formellt i den kommande bygglovsprocessen, där den sedan tidigare antagna detaljplanen, gestaltningsprogrammet för Nya Slussen och andra viktiga, centrala styrdokument som bland annat Arkitekturpolicyn och Byggnadsordningen anger inriktningen och de juridiska ramarna. Avslutningsvis konstaterar vi att frågan om driftsstöd ligger utanför exploateringsnämndens ansvarsområde och därmed inte är föremål för beslut genom föreliggande ärende.

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det är glädjande att Nobelcenter till slut anvisats en plats. Det kommer att bli ett mycket attraktivt besöksmål med cirka 600 000 besök per år. Utställningar, vetenskapliga aktiviteter och spännande skolprogram kommer att möjliggöras med en lokalisering nära till tunnelbana, buss och sjötrafik. Vi socialdemokrater har konsekvent talat för värdet av etablerandet av Nobelcenter i Stockholms stad. Vi beklagar dock att processen har medfört stora merkostnader för staden och stockholmarna.

På Blasieholmen hade en plats sparats särskilt för en märkesbyggnad och Nobelcenter skulle passa mycket bra på platsen. I kommunfullmäktige fanns en stor majoritet som stod bakom beslutet och det var under Moderaternas ledning som staden i december 2011 tecknade en avsiktsförklaring med Nobelstiftelsen om att verka för ett Nobelcenter just på Blasieholmen.

Efter valet år 2018 förhandlade Moderaterna dock bort Blasieholmen som plats för Nobelcenter. Anledningen var dels att Moderaterna internt inte klarade av att stå upp för projektet efter att en mycket resursstark granne på Blasieholmen bedrivit en stor opinionsbildningskampanj, och dels att strävan efter att styra staden var viktigare än projektet

och de fördyringar det skulle kosta stockholmarna. Detta trots att de tidigare både lovat och beslutat att stå bakom projektet.

Ur demokratisk och ekonomisk synvinkel är det allvarligt att projektet med Nobelcenter stoppades på det sätt som skedde. Vi kan nu dra följande slutsatser om resultatet från majoritetens agerande.

- Stiftelsen Nobelcenter förlorade cirka 100 miljoner kronor i förgävesprojektering.
- Staden förlorade cirka 20 miljoner kronor i förgävesprojektering.
- Stadens kostnader för att förlägga Nobelcenter vid Slussen är cirka 635 miljoner kronor (tunnelbygge och grundläggning), att jämföra med stadens kostnader för att förlägga centret vid Blasieholmen (främst förlorade parkeringsintäkter) på cirka 227 miljoner kronor. Vissa av kostnaderna vid Slussen hade uppstått oavsett vem som fått tomten, men det är högst sannolikt att det presenterade förslaget har ökat kostnaderna.
- Intäkterna för Nobelcenters tomträtt blir cirka 230 miljoner kronor vid Slussen, och hade blivit ca 160 miljoner kronor vid Blasieholmen. Mellanskillnaden innebär en intäktsökning på 70 miljoner kronor.
- Att marken inte längre kommer att säljas till Atrium Ljungberg innebär en utebliven försäljningsinkomst på 481 miljoner kronor.

Sammantaget har den moderatledda majoritetens agerande med en framtvängd flytt av Nobelcenter kostat Stiftelsen Nobelcenter 100 miljoner kronor och Stockholms stad ungefär en halv miljard kronor. Den stora intäkt som gått förlorad när marken inte längre kommer att säljas innebär också att staden kommer att behöva lånefinansiera Slussenprojektet ytterligare. Det är anmärkningsvärt i relation till hur majoriteten agerat i andra angelägna investeringar som till exempel den länge diskuterade upprustningen av stadsbiblioteket. Detta är mycket beklagligt.

Att stockholmarna, till följd av Moderaternas maktspel, får betala en halv miljard kronor i merkostnader är en historiskt dålig affär för Stockholm.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP) och Susanne Wicklund (C).

Vid protokollet
Kerstin Thörner